

Overgang naar een circulaire economie in Vlaanderen

Van geletterdheid naar actie! (TETRA project)

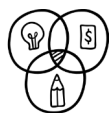
TETRA is een programma voor **praktijkgericht onderzoek** door hogescholen en geïntegreerde opleidingen in de universiteiten voor ondernemingen en non-profitorganisaties. Dit type project is sterk gesubsidieerd (92,5%) vanuit Vlaio (het agentschap innoveren en ondernemen).

Nood aan dit project

Duurzaamheid en Circulaire Economie worden steeds fundamenteler voor bedrijven en organisaties. Duurzaam en circulair ondernemen waarbij we ook de negatieve effecten op milieu en maatschappij kunnen verminderen is cruciaal in de huidige context. Bovendien kan het denken in termen van circulariteit **een strategische toegevoegde waarde** opleveren en is het ook belangrijk om te **anticiperen op toekomstige EU-regelgeving op het gebied van grondstoffenverbruik**.

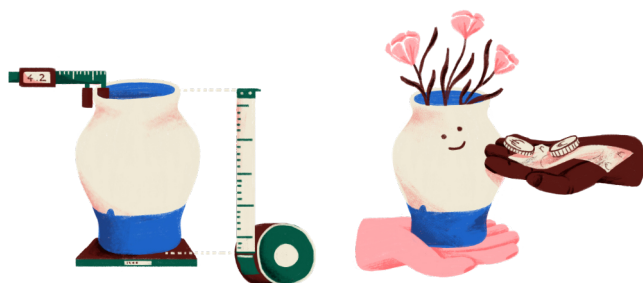
Echter, **heel wat bedrijven (ook KMO's) worstelen momenteel met de transitie naar een meer circulaire economie.** De bestaande **hulpmiddelen zijn complex en kunnen niet worden aangepast aan de specifieke context** van het bedrijf (afhankelijk van het specifieke bedrijf kunnen verschillende CE-strategieën namelijk voorrang hebben op andere). Dit maakt het ook voor veel KMO's heel moeilijk om zelf stappen te zetten naar meer circulaire producten, systemen, etc.

Focus vanuit productontwikkeling ("Design for Circularity")

In dit project leggen we de focus op "Design for Circularity". Hieronder begrijpen we ontwerpstrategieën en -instrumenten ontwikkeld om bedrijven te helpen bij hun transitie naar een circulaire economie. Dit ook op verschillende innovatiegebieden en -niveaus: traditioneel verdeeld tussen **technische en biologische stromen** (die elk radicaal verschillende strategieën nodig hebben om circulair te worden).

In een circulaire ontwerpbenadering integreren we zowel **technische als menselijke aspecten** (bijvoorbeeld: materiaalkeuzes moeten worden gecombineerd met diensten), evenals geïsoleerde met systemische zienswijzen (bijvoorbeeld: elk product moet worden geïntegreerd in een product-service-systeem).

Figuur 1: Circulair ontwerpen gaat niet alleen over technische aspecten (b.v. materialen en processen) maar ook over het proces van waarde creatie (bv. bedrijfsmodellen)

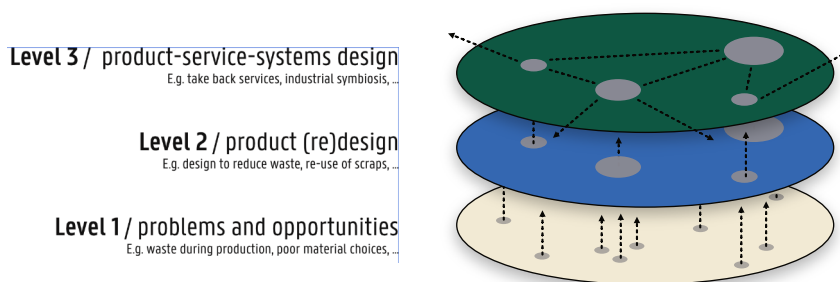
Een project voor Vlaamse bedrijven

Bedrijven die **1) hun kennis rond "design voor Circulariteit"** willen vergroten maar ook **al 2) concrete stappen zelf willen zetten op hun bestaande en nieuwe producten en systemen** (vb. diensten, nieuwe bedrijfsmodellen, etc.) kunnen zeker participeren in dit Tetra project.

Wat we willen doen

- **Interactieve workshops** met de participerende bedrijven en lezingen rond “Design for Circulariteit”
- **Casestudies met bedrijven op de producten en systemen van de bedrijven waarin we “design voor Circulariteit” echt gaan implementeren** en dit rekening houdende met de noden en context van het specifieke bedrijf. (1 casestudie = 1 product of systeem, selectie in overleg)
- **Gedetailleerde analyses** van bestaande mogelijkheden **binnen de specifieke onderneming en regio**
- **In samenwerking met studenten en onderzoekers** en dit mogelijks in verschillende formats (het format, in overleg met het bedrijf, bepaald ook de participatiegraad die noodzakelijk is van het bedrijf: laag – hoog)
- **Een actief netwerk van KMO's uitbouwen** in Vlaanderen om strategische allianties te smeden op het vlak van duurzaamheid en circulaire economie

Figuur 2: De overgang naar CE wordt op drie niveaus aangepakt: **eerst worden problemen en kansen geïdentificeerd**, vervolgens worden **productgerichte oplossingen voorgesteld** en ten slotte worden deze **geïmplementeerd in een systeem** (dat bedrijfsmodellen en dienstverlening omvat).

Cofinanciering vanuit de bedrijven

De participerende bedrijven staan samen in voor de 7,5% cofinanciering in dit project. Concreet komt dit neer op een cofinanciering grootte orde van 3000 euro per deelnemend bedrijf (kost afhankelijk van aantal casestudies in samenwerking met het bedrijf). In deze 3000 euro per bedrijf zit deelname aan de lezingen en workshops, inzichten in de resultaten maar ook 1 of 2 casestudies (aantal afhankelijk van het gekozen format van casestudie) op producten met het bedrijf.

Verwachte resultaten en impact voor de participerende bedrijven

- Diepgaande inzichten verwerven in bestaande tools en methodes om acties naar Circulair Ontwerpen te ondersteunen (via lezingen en coaching)
- Uitgewerkte oefening(en) op concrete producten en systemen van het bedrijf (case studie(s)) waarbij opportuniteiten voor “Design for Circularity” werden geïdentificeerd en mogelijke oplossingen werden aangereikt.
- Uitbouw van een netwerk rond “Design for Circularity”

Meer informatie, neem contact via: Francesca.ostuzzi@UGent.be en Davy.parmentier@UGent.be